

KEVÄTKOKOUKSEN KANNANOTTO 31.5.2023

Maahan muuttaville kuuluu oikeus perheeseen ja hyvään arkeen

Suomi elää väestöllistä murrosta. Syntyvyys on laskenut voimakkaasti ja Suomi on Euroopan nopeimmin ikääntyviä maita. Suomi tarvitsee maahanmuuttajia. Emme voi tulevaisuudessa ylläpitää hyvinvointiyhteiskuntaamme ilman työperäistä maahanmuuttoa ja ulkomaisia työntekijöitä.

Suomi ja Eurooppa kilpailevat parhaista osaajista muun maailman kanssa. Kilpailu kiristyy, kun korkean tulotason maat vahvistavat väestönsä ikääntyessä aktiivisesti vetovoimaisuuttaan ja pitävät kiinni osaajista.

Työelämää on muokattava vastaanottamaan ihmiset paremmin heidän erilaisista kulttuuritaustoistaan huolimatta. Täytyy rohkaista yritysten ja julkisen tai kolmannen sektorin työnantajien kykyä arvostaa ja rakentaa aktiivisesti monimuotoisia työyhteisöjä.

Työhön johtavan maahanmuuton lisäämiseksi tulee purkaa esteitä ja joustavoittaa menettelyjä, jotka liittyvät työlupakäytäntöihin, perheenyhdistämiseen sekä perheenjäsenten ja lasten koulutukseen. Lisäksi tulee hyödyntää jo nyt maassamme olevien kansainvälisten asiantuntijoiden mahdollisuutta työllistyä ja täällä opiskelleille myöntää työlupa opintojen päätyttyä. Myös turvapaikkaa hakevien ja tilapäisessä suojelussa olevien työllistymisen mahdollisuuksia on helpotettava.

Suomen tulee nähdä kaikki maahan tulevat voimavarana, eivät ainoastaan ne, jotka tulevat tänne työ- tai koulutusperusteisesti, vaan myös jo maassa olevat. Lisäksi on huolehdittava myös työ- ja koulutusperusteisesti Suomeen tulevien kotoutumisesta. Kaikki maahan tulevat, taustastaan riippumatta, tarvitsevat erilaisia kotoutumisen toimenpiteitä.

Perheenyhdistämisen haasteet on poistettava riippumatta siitä, millä perusteella kukin maahamme saapuu. Maahanmuuttajien perheenjäsenet ovat olennainen osa maahan integroitumista. Tämä edellyttää lainsäädännöllisiä muutoksia, tulo rajojen laskemista ja hakemusten käsittelyaikojen lyhentämistä.

Perheenyhdistämisen oleskelulupaprosesseja on nopeutettava. D-viisumi pitää tehdä mahdolliseksi myös perhesuhteen perusteella nykyistä laajemmin. Seuraavalla hallituskaudella on tarpeen selvittää mahdollisuutta avata työnteko-oikeus niille perhesideperusteisen luvan odottajille, jotka odottavat päätöstä Suomessa, jo ennen oleskelulupapäätöksen saamista.

Maahanmuuttovirastolle on turvattavat riittävät perusresurssit myös perhesideperusteisten oleskelulupahakemusten sujuvaan käsittelyyn. Myös suomalaisen perheenjäsenen tulisi voida hakea D-viisumia. Kehitystyötä kansallisen D-viisumin käyttötarkoituksen ja henkilöryhmien laajentamiseksi on yhä jatkettava.

Ulkomaalaislakia uudistettaessa on kirjattava vahvempi velvoite tarkastella tilannetta lapsen oikeuksien sopimuksen näkökulmasta. Päätösten osalta, joissa perhesuhteissa on mukana alaikäisiä lapsia, pitää tehdä lapsivaikutusten arviointi tai antaa ensisijainen asema lapsen oikeudelle perhe-elämään.

Suomeen muuttaneet, jotka saavat oleskeluluvan täällä, kohtaavat usein jokapäiväisessä elämässään ulkopuolisuutta eikä heitä oteta osaksi yhteisöjä. Kotoutuminen edellyttää yhteiskunnan vastaanottavuuden vahvistamista niin lainsäädännön, palveluiden kuin arkisen vuorovaikutuksen tasoilla.

Kotoutumisen onnistuminen on meidän kaikkien vastuulla. Siihen tarvitaan kaikkien panostusta; yksittäisten kansalaisten, yritysten, julkisen sektorin ja järjestösektorin sitoutumista. Maahan muuttaneiden osallisuutta varmistetaan rahoittamalla kotoutumisen parissa toimivien yhteisöjen toimintaa. Kotoutuminen tapahtuu parhaiten, kun otamme ihmiset vastaan ihmisinä yhteiskunnassamme.

Lisätietoja: toimitusjohtaja Eija Koivuranta, puh. 050 574 1775